



Alternatív helyesírás az interneten

Csóka Nikolett - 2020. 03. 07.

Kulcsszó: internetnyelv – chatnyelv – LOLspeak – Dogespeak

Alternative spelling on the Internet

Abstract: The paper highlights the spelling, sarcasm and irony used by English-based Internet languages/dialects (chat languages), such as LOLspeak and Dogespeak, which have their own grammar and speech communities.

Keywords: Internet language – chat language – LOLspeak – Dogespeak

Bevezetés

Köztudott, hogy a nyelv nem statikus rendszer, állandó változásban van. Napjaink nyelvfejlődéséhez nagyban hozzájárul a technológia térnyerése. A különféle közösségi oldalak fejlődésével mára már kialakult a nyelv online variativitása. A közösségi oldalak platformot biztosítanak a nyelvi újítások, egyedi kifejezések gyors és széleskörű terjedéséhez. Az internet nyelve számos sajátossággal rendelkezik, amelyek közül néhány idővel talán bekerülhet a nyelv standard változatába. A szavak jelentése, akár csak a teljes nyelvi rendszer, is folytonosan változik. Ez a változás olykor az eltérő írásmódban is tükröződhet, így pedig idővel teljesen új szavak alakulhatnak ki. A dolgozat elsősorban az interneten megjelenő, a megszokottól eltérő, vagyis nem-konvencionális írású szavakra koncentrálna.

Internetes nyelvek/dialektusok

Mára már beszélhetünk angolalapú, ám saját grammatikával (és beszélőközösséggel) rendelkező nyelvnek számító internet-nyelvekről, vagy internet-dialektusokról. A legismertebbek közé sorolhatjuk a LOLspeak, valamint Dogespeak nevezetűeket (Kauppinen 2016). Mindkettő célja a megnyilatkozás humorossá tétele, de más-más fogásokat használnak ehhez. Itt csak röviden mutatom be őket, Beata Bury és Kirsi Kauppinen dolgozatai részletesen foglalkoznak a Dogespeak és LOLspeak nyelvtanával. Röviden felsorolva a két dialektus jellemzői a következők:

LOLspeak: Az angol *the* névelő helyett *teh* használata, ami szándékos félreírás, ehhez hasonlóan a legtöbb szóban felcserélik a betűk sorrendjét; 4-es számjegy helyettesíti a *for* előjárót, 0 pedig az *o* betűt. Gyakran találunk rövidítéseket, pl. *ur-your*. Az egyes szám harmadik személyben megjelenő *s-t* *z-re* cserélik. Mindezek mellett a rendhagyó igéket is a paradigmába illeszthető alakban használják, pl. *doed*, *eated*. Sajátosságai főként szóalakokban, a helyesírástól való eltérésben azonosíthatóak.

Dogespeak: *such*, *much*, *so*, *very*, *many* összetevőt tartalmazó két- vagy háromszavas frázisok, egyik sem konvencionális vonzattal használva, főként a szintaxis szintjén találjuk meg az egyedi jellemzőit (Kauppinen 2016: 10–17).

Fogalmi eltolódás

Gyakran előfordul, hogy az internetes kommunikációban más értelemben használjuk a szavakat, mint ahogy azt a hétköznapi életben megszoktuk (pl. *tea*, *ship*). Ilyenkor fogalmi eltolódásról beszélhetünk, ami azt jelenti, hogy egy kifejezés jelentése vagy általánosabbá válik, tehát kibővül, vagy leszűkül, konkretizálódik (Fišer, Ljubešić 2016: 43). Bizonyos esetekben nehézséget okozhat eldönteni, valóban fogalmi eltolódásról van-e szó, vagy az adott értelmezés még

a szó elsődleges jelentésének keretein belül van-e; hiszen, hacsak nem terminusokról beszélünk, a szavak jelentése nem pontosan és élesen körülhatárolható. Minden egyes konstruáló kicsit másképp szerkeszti meg a kifejezések értelmét, kontextustól függően. Másképpen megfogalmazva, a jelentés dinamikus. A szavak, kifejezések jelentése kontextusban értelmezhető (Firth 1964: 13–14). Vannak esetek, amikor ezt a szemantikai elmozdulást írásban, vagyis formálisan is jelöljük, azaz kialakul a szavak egyfajta alternatív írásmódja.

Írás az interneten

A nem-standard írása a szavaknak így olykor jelentésmegkülönböztető funkcióval bírhat. A legtöbb esetben egészen más pl. a 'doge, smol, thicc, boi, snek' szavak konnotációja, mint a 'dog, small, thick, boy, snake' szavaké. Ezt azonban nem minden nyelvhasználó érzékeli, éppen ezért egyesek egyszerűen hibás alakoknak tekintik ezeket. Fontos megjegyeznünk azonban, hogy itt nem véletlen hibákról van szó, a nyelv szabályait tudatosan szegik meg (Shalevska, Stojchevska 2018: 167). Ráadásul, az internet helyesírása nem teljesen véletlenszerű, mint ahogy az elsőre tűnhet, szabályszerűségek irányítják – ezt láthattuk a DogSpeak, illetve LOLSpeak sajátos nyelvtanjának bemutatásakor is.

A szavak alternatív írásmódjának keletkezését illetően kialakíthatunk néhány csoportot:

1. -ck váltakozása -cc-re: thicc, snacc, protecc, atacc
2. magánhangzó helyettesítése: smol, borger, snek
3. magánhangzó beépülése vagy kiesése: snek, doge

Ezek a váltakozások rendszeresek és szabályszerűek.

Ezen kívül érdemes lehet még megemlíteni a nagybetűsítés stratégiáját, pl. Big Mood, mint stilizációs eszközt az interneten.

Példák

A továbbiakban ismertetem néhány nem megszokott helyesírási alak egyedi jelentését. A szavakat kontextusban vizsgálva következtethetünk jelentésükre, ezért a következő leírás a szöveggörnyezeten alapul; emellett az Urban Dictionary nevű internetes szótár cikkeinek segítségével vettem igénybe. A szótár szabadon szerkeszthető a felhasználók által, így autentikus képet ad az internetes nyelvhasználat szemantikai oldaláról.

A kifejezésekhez tartozó példák az iWeb korpuszból származnak.

Smol: A small jelentése kicsi, bármely kis méretű dologra használható. A smol ugyanakkor a kicsiség mellett magában hordozza a cukiság jelentést is, diminutív alak. Ráadásul, nem is kell, hogy feltétlenül méretre utaljon, ez lehet fiatal kor, érzelmi közelség is.

Egy kölyökkutya könnyen lehet smol pupper, megfelelően mind a cukiság, mind az apró méret jelentésének, egy baktérium azonban hiába mikroszkopikus méretű, semmiképpen nem nevezhetjük smolnak, hiszen hiányzik belőle az aranyosság. Egy tőlünk magasabb, ám fiatalabb barátunk lehet smol fren, a kicsiség kategóriájának lefedése nélkül is (McCulloch 2015). Megjelenik a Smol mosószer márka szlogenjében is: Big performance, smol price, emellett gyakran használják termékleírásaikban, mintegy szójátékként alkalmazva ("Big is dead, long live smol"- a kisebb, környezetbarátabb csomagolásra utalva ^[1]).

Tol: A smol ellentétének tekinthető a tol, a tall szó alternatív írásmódja, amely azonban egyelőre nem rendelkezik semmiféle többletjelentéssel, inkább stilizációs eszköznek tekinthető az írásmódja.

Példák a konkrét használatra kontextusban:

nrvnqsr.com A B C , alright. Smolnuff to get stuffed into a stockin, but what about her **smol** stockin itself getting stufft, huh? „

tumblr.co A B C so far. Hope you can figure out who is who (btw I'm the **smol** bean in the pink);

thiscrush.com A B C , my love, my oxygen, my everything. And i'll be forever smol so you can protect me alright.

takashi0.tumblr.com A B C he is " cold " when asked how he feels. 7/10 bc he is smol and good and the jedi are mean to him # Attack of The Clones

Thicc: Míg a 'thick' szó egyszerűen vastagot jelent, a thicc kizárólag egy bizonyos alkatra, testfelépítésre használható, mégpedig tipikusan a vékony derékkal és széles csípővel, combokkal, telt idomokkal rendelkező hölgyeket szokás a *thicc* jelzővel illetni. A standard angolban leginkább a 'curvy' említhető szinonimájaként, amit viszont manapság inkább a teltkarcsú alkatra használnak.

lolcow.farm A B C the time, meanwhile on social media i see striaght up obese people calling themselves **thicc** and everyone raving about them.

lolcow.farm A B C you guys mention it that while he says " Ermergerd, I love me some **thicc** girls, mmm, big

bellies BUT NOT TOO BIG, mmm,

Boi: A szó alakjában könnyen felismerhető a 'boy', azaz 'fiú' szóból való eredet. Az Urban Dictionary online slangszótár szócikke alapján

[[https://www.urbandictionary.com/define.php?](https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Boi)

term=Boi] akkor használhatjuk a *boi* alakot reakcióként, amikor valaki butaságot csinál. A népszerű Dat Boi békaméméből származik. Más szóval nemcsak hogy nem fiúra, de még csak nem is személyre vonatkozik, pusztán egy cselekvésre, eseményre adott reakció, tulajdonképpen indulatszó.

Chonk: A kiinduló szó a chunky, vagyis nagydarab, pufi. Hasonlóan a smolhoz, diminutív alaknak tekinthető, csak és kizárólag aranyos dolgokra, élőlényekre használható, elsősorban túlsúlyos macskákra, esetleg kutyákra vagy nagymacskákra.

Snek: A snake diminutív változata, az Urban Dictionary szócikke szerint: „A breed of meme (**memeus dankediuos**) not to be confused with snake, that is **dank af** loves **snoot boop**

E.g.: **Snek** luv **cr1stmas** yas **snek** yus no no **stahp** nooo snek stahpp I wanna boop ya snoot

[[https://www.urbandictionary.com/define.php?](https://www.urbandictionary.com/define.php?term=snek)

term=snek] ". Kiemeli, hogy nem összetévesztendő a *snake* alakkal, amihez a nyelvhasználók többsége nem társítana pozitív jellemzőket.

Szarkazmus, irónia jelölése írásban

Meg kell említeni néhány, a szarkazmus kifejezésére használt írásmódot is. A szarkazmus és irónia felismerése olykor gondot okozhat élőszóban is. Írásban nem tudjuk ezek kifejezését arckifejezésünkkel, hanghordozásunkkal támogatni. Az internet felhasználói természetesen

megoldásokat keresnek erre a problémára is. Egyike a lehetséges szarkasztikus írásmódoknak az, hogy kis- és nagybetűket váltogatnak a szavakon belül, pl. eZ sZaRkAsZtlkUs ÍrÁsMóD.

Gretchen McCulloch cikke szerint már az 1500-as évektől kezdve tesznek javaslatokat a szarkazmus és irónia írásban való kifejezésére. A történelem során a legkülönbözőbb írásjegyeket próbálták a szarkazmus jelölőjévé tenni, a görög ábécé bizonyos betűitől a fordított kérdőjelig. Ezek közül leginkább az idézőjel terjedt el, olyannyira, hogy hangzó beszéd során is ujjainkkal idézőjelet mutatunk, ha nem szó szerint kell érteni egy kifejezést. Ezzel az a probléma, hogy az idézőjel már betölt egy funkciót, mégpedig a szó szerinti idézés jelölését (McCulloch 2015).

Az McCulloch szerint az internetes kommunikációban a nagy kezdőbetűk és a mondatokat lezáró írásjelek hiánya az irónia kifejezésére szolgálhat (McCulloch 2015). Mivel azonban az online kommunikáció az élőszóban elhangzó beszédet igyekszik leképezni, más oka lehet a pontuáció hiányának, mégpedig az, hogy a hangzó spontán beszédet igencsak nehézkes mondatokra szegmentálni. Egyesek számára a ponttal lezárt mondatok egyenesen bántónak hatnak, azt fejezik ki, hogy a partner lezártnak tekinti a beszélgetést.

A cikk egy másik módszerként a szándékos félreírást említi: "

WomanAgainstFeminism @NoToFeminism

I don't need fimimmim only men know about cars! this morning i confused my cat's purring with an engine and tried to drive her to work"

A feminizmust itt például láthatóan szándékoltan betűzte rosszul a paródia Twitter-fiók tulajdonosa. Nem csak a félreírások, de az oda nem illő szavak, nem megfelelő szófajok is jelezhetik, hogy mondanivalónkat viccnek szánjuk.

Orosz internetes dialektusok

Az orosz nyelvben is találunk példákat a helyesírási normáktól való eltérésre, ilyen a *язык падонкафф*, azaz *padonkaff nyelv*. A nem hangsúly alatt álló szótagok magánhangzóit a kiejtés szerintiekre cserélik írásban, valamint a zöngés és zöngétlen hangokat is gyakran felcserélik, pl. a v-t f-re az аффтор-автор (afftor) szóban. A kettős hangzókat jelölő írásjegyek két betűre való felbontása is jellemző, pl. яд – йад (jad).

Összefoglalás

A dolgozatban bemutatam néhány szó internetes írásmódját, és azok jellemző kontextusait, valamint az ezekből következő jelentést, amely néhány árnyalattal eltérhet a szó eredeti jelentésétől bizonyos esetekben. A szavak mellett kitértem a szarkazmus és irónia jelölésére írásban, valamint arra, hogyan tükrözi az online chat a hangzó beszédet.

Felhasznált irodalom:

“Boi” Urban Dictionary

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Boi>

“Snek” Urban Dictionary

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=snek>

Beata Bury. „Such LoL: Linguistic Variety and Identity Construction in Internet Memes”. Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Studia Neofilologiczne 13:81-90. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=586696>

Darja Fišer, Nikola Ljubešić. Detecting Semantic Shifts in Slovene Twitterese. In: Recent Advances in Slavonic Natural Language Processing 2016: 43-50

Firth, J. R.: Papers in linguistics 1934-1951. 1964, Oxford University Press, London

Gretchen McCulloch: A Linguist Explains How We Write Sarcasm on the Internet, 2015

<https://the-toast.net/2015/06/22/a-linguist-explains-how-we-write-sarcasm-on-the-internet/> 2019.11.27. 18:47

Gretchen McCulloch: Smol: The New Social Media Word That's „Small,” But Cuter. 2015

<http://mentalfloss.com/article/69490/smol-new-social-media-word-thats-small-cuter> 2019.11.25. 20:03

Kauppinen, Kirsi: Such LOLspeak. So analysis. Wow. A comparative analysis of LOLspeak and dogespeak. 2016

Kostadinovska-Stojchevska, Bisera & Shalevska, Elena: Internet memes and their socio-linguistic features. English Language and Linguistics. 2. 10.5281/zenodo.1460989., 2018.

[¹] **<https://smolproducts.com/blogs/a-smol-blog-posted>**

Nincs hozzászólás!

Your Email address will not be published.

Save my name, email, and website in this browser for the next time I comment.

This site uses Akismet to reduce spam. **[Learn how your comment data is processed.](#)**

© 2025 e-nyelvmagazin.hu. All rights reserved.